ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

11 *Σημείωμα στην Έκδοση του 1975*

15 Μπαμπίτα
25 Αποσπάσματα
41 Το στριπτίζ και η τσαχπινιά
49 Φαινομενολογία του Μάικ Μποντζιόρνο
61 Esquisse d' un nouveau chat
71 Ο άλλος Παράδεισος
83 Το πράγμα
93 Η εξέκτασή μου της δεδόμησής του σε μια συμπορεία προς την αναδίττωση με μια παρωκηδία του πορτρέτου του καλλιτέχνη ως Μαντσόνι
115 Βιομηχανία και σεξουαλική καταπίεση σε μια κοινωνία του Πάδου
147 Εγκώμιο στον Φράντι
169 Πού θα καταντήσουμε;
201 Γράμμα στο γιο μου
215 Τρεις αλλόκοτες βιβλιοκρισίες
229 Η ανακάλυψη της Αμερικής
243 Do your movie yourself
259 Μετά λύπης μας απορρίπτουμε

Σημειωμα στην Εκδοση του 1975

Τα κείμενα αυτά, που εμφανίστηκαν σε τόμο το 1963, είχαν τον τίτλο *Ελάχιστο Ημερολόγιο,* μιας και αυτός ήταν ο τίτλος της στήλης που είχα αρχίσει από το 1959 στο περιοδικό «Il Verri», όπου περιλαμβάνονταν παρατηρήσεις για τα ήθη και παρωδίες εμπνευσμένες από την επικαιρότητα. Ο ημερολογιακός χαρακτήρας σιγά σιγά μετριάστηκε και τα κομμάτια αυτά έγιναν κανονικές ασκήσεις λογοτεχνικής παραποίησης, διατηρώντας από το αρχικό μου σχέδιο μόνο τις συνεχείς αναφορές στα γεγονότα ή στις διαμάχες της επικαιρότητας.

Στην πρώτη έκδοση, είχα ακόμα διατηρήσει διάφορα άρθρα που θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν σχόλια των ηθών, της ηθικής, ξεσπάσματα και ελζεβίρ: κομμάτια που στην παρούσα έκδοση, μιας και έχουν περάσει ήδη δεκαπέντε χρόνια, από την πρώτη δημοσίευσή τους, αποφάσισα να παραλείψω, επειδή τα γεγονότα στα οποία αναφέρονται, είναι πια πολύ μακρινά. Έτσι λοιπόν, ο τίτλος της συλλογής θα πρέπει να θεωρηθεί μια ακόμα νιοστή παραποίηση και χαρακτηρίζει σχεδόν αποκλειστικά *pastiches* και

παρωδίες, όπου εκ των υστέρων προσέθεσα κάποια κομμάτια γραμμένα στο ίδιο ύφος.

Μερικά απ' αυτά τα πλαστά δοκίμια είχαν την τύχη να αρέσουν στο κοινό και να περιληφθούν σε ακαδημαϊκές εκδόσεις (όπως έγινε με την επιφυλλίδα για το *Καρδιά*) ή ν' αποτελέσουν τμήμα ενός ρεπερτορίου υποχρεωτικών αναφορών, όπως η ανάλυση περί Μάικ Μποντζιόρνο. Άλλα κατέληξαν να γίνουν θεατρικές παραστάσεις, ενώ κάποια (όπως μου είπαν) χρησίμεψαν στους μελετητές ποικίλων κλάδων, ώστε να καταφέρουν να δουν με τη δέουσα καχυποψία κάποια πράγματα, που μερικές φορές γίνονται πολύ στα σοβαρά. Πράγμα που με ανακουφίζει αφάντα-στα, γιατί μια από τις πρώτες και ευγενέστερες λειτουργίες των μη σοβαρών πραγμάτων είναι να ρίχνουν τη σκιά της δυσπιστίας στα υπερβολικά σοβαρά πράγματα –και αυτή ακριβώς είναι η σοβαρότερη λειτουργία της παρωδίας.

Έτσι, ενώ όταν έγραφα αυτά τα κομμάτια, ένιωθα μια ελαφρά αμηχανία, σαν να μην ήταν αξιοπρεπές να αστειεύομαι για πολιτισμικές συνήθειες που, σε άλλες περιστάσεις, ακολουθούσα κι εγώ ο ίδιος, σήμερα αισθάνομαι λιγάκι πιο σίγουρος: μερικά πράγματα πρέπει να συνεχίσουμε να τα κάνουμε (αρκεί βέβαια να μη γίνονται αυτοσκοποί).

Δεν θα είχα να πω τίποτ' άλλο· απλώς, με την ένταξη του βιβλίου σε μια σειρά ευρύτατης κυκλοφορίας, μπορεί να πέσει στα χέρια κάποιου, που δεν είναι σε θέση ν' αναγνωρίσει με την πρώτη ματιά τα μοντέλα, από τα οποία εμπνεύστηκα

τις παρωδίες μου. Ασφαλώς, δεν είναι ωραίο να ειρωνεύεσαι και μετά να εξηγείς στον κόσμο ότι ήθελες να πεις το αντίθετο, αλλά πιστεύω ότι η ανάγνωση των παρωδιών πρέπει να χρησιμεύει και για να γνωρίζουμε καλύτερα τα μοντέλα, από τα οποία εμπνέονται. Διότι, μία παρωδία δεν γράφεται πάντα πάνω σ' ένα πρότυπο το οποίο θεωρούμε αρνητικό· πολλές φορές, το να παρωδούμε ένα κείμενο είναι ένας τρόπος να του αποτίσουμε τιμή. Να λοιπόν τρεις επί τροχάδην ενδείξεις για τον αναγνώστη που χρειάζεται κλειδιά.

Το *Μπαμπίτα* είναι προφανώς μια άσκηση πάνω στον Ναμπόκοφ. Το *Esquisse d' un nouveau chat* αναφέρεται κυρίως στον Ρομπ-Γκριγιέ, αλλά παίρνει σαν πρότυπο και άλλους συγγραφείς του *nouveau roman.* Το *Η εξέκτασή μου κ.λπ.* –που ήδη από τον τίτλο παίζει με μια γνωστή συλλογή σχολίων πάνω στο *Finnegans Wake*– μιμείται το ύφος τόσο των *New critics,* όσο και των δοκιμίων του Έλιοτ, αλλά και τις μεθόδους της κριτικής των συμβόλων, η οποία ανθούσε εκείνη την εποχή στ' αμερικάνικα πανεπιστήμια.

Το βασικό μοντέλο για το *Βιομηχανία και σεξουαλική καταπίεση σε μία κοινότητα του Πάδου* είναι οι ανθρωπολογικές μελέτες της Ρουθ Μπένεντικτ και της Μάργκαρετ Μηντ, αλλά στη συνέχεια το δοκίμιο χρησιμοποιεί αβρόχοις ποσί τα κείμενα των ψυχιάτρων της σχολής του Χούσερλ· κι ακόμα, όλες οι αναφορές εντός εισαγωγικών είναι αυθεντικές και προέρχονται είτε από τον Χούσερλ, είτε από τον Μπινσβάνγκερ (αν εξαιρέσουμε μερικές ανάλαφρες πινελιές).

Απαιτούνται ορισμένες διευκρινίσεις για το *Πού θα καταντήσουμε,* το οποίο γράφτηκε σε μία περίοδο όπου, επηρεασμένοι από την κοινωνική κριτική του Αντόρνο, επεξεργαζόμασταν διάφορες αποκαλυψιακές περιγραφές της κοινωνίας των μαζών, από πεσιμιστική και αριστοκρατική άποψη. Δεν αναφέρω τους στόχους, διότι κατονομάζονται, ακόμα και μέσω της μεταγραφής τους στο ελληνικό αλφάβητο. Αυτό που μ' αρέσει περισσότερο σε τούτο το *divertissement,* είναι ότι προηγείται, με τη δύναμη του κωμικού, πολλών κειμένων που γράφονται σήμερα στα σοβαρά μέσα στο χώρο της αναγέννησης της δεξιάς κουλτούρας.

Διότι αυτή είναι η μοίρα της παρωδίας: δεν πρέπει να φοβάται ποτέ την υπερβολή. Αν χτυπήσει διάνα, δεν κάνει άλλο από το να προείπει κάτι που θα κάνουν κάποιοι άλλοι αργότερα, χωρίς να γελούν –και χωρίς να κοκκινίζουν– με ακλόνητη και αντρίκια σοβαρότητα.

ΟΥΜΠΕΡΤΟ ΕΚΟ

Τα πιο πρόσφατα αποσπάσματα έχουν την ημερομηνία της συγγραφής και όχι της δημοσίευσής τους. Τα κείμενα αυτά δημοσιεύτηκαν στο «Il Verri», στο «Il Caffe», στο «L' Espresso» και στο περιοδικό «Pirelli». Το Πού θα καταντήσουμε; *γράφτηκε για τη δεύτερη έκδοση αυτού του βιβλίου. Επίσης ανέκδοτο ήταν το σχέδιο για την ανώμαλη βιβλιοκριτική του «Αριάννα», ενώ η βιβλιοκριτική στα χαρτονομίσματα δημοσιεύτηκε με ψευδώνυμο σε ένα περιοδικό, που η έκδοσή του νομίζω ότι σταμάτησε μετά απ' το πρώτο τεύχος και του οποίου τον τίτλο δεν θυμάμαι.*